

ANMELDELSE af BØRNESANGE MED TEGN MATERIALECENTRET AALBORG

For ganske nylig var jeg på besøg på en Specialskole for børn med mange forskellige problematikker. Jeg overværede en musiktime fyldt med livsglæde, klaverakkompagnement, mange forskellige lege og sange, alle mulige former for remedier, variation i times indhold, samt børn og voksne, der tydeligt viste at de følte sig godt tilpas.

Mit spørgsmål var bare i hvor høj grad den sproglige dimension var ind tænkt som et mål i undervisningen?

Et af mine råd til lærer og forældre var:

FÅ FAT I SANGBØGERNE MED TEGN FRA MATERIALECENTRET

Fra i tidernes morgen at være enkelt sange med sort/ hvide tegninger, så er sangene nu samlet i sangbøger med farvestrålende illustrationer, hvor hver enkelt illustration på en meget fin måde illustrerer hvert enkelt vers i sangene. Dertil kommer så, at der på bogens venstresider er tegn til tale illustrationer.

Her er virkelig kommunikation på alle tangenter

- **Tegning**
- **musik**
- **tegn**
- **tale**

Har man et barn, der ikke skal have tegnstøtte, så har man med tegningerne et godt udgangspunkt for at snakke om, hvad der sker i de enkelte sange.

I serien er der også ungdomssange med tegn, således at man har mulighed for at synge voksensange med de ældre børn og voksne for den sags skyld.

Man kan bruge sangene på flere niveauer, dels at lytte til dem, men her er det for mig grundlæggende vigtigt, at der bliver arbejdet med sangene, så børn får fat i sangenes indhold som helhed og som enkelte ord og begreber.

Næste trin vil så være at børnene synger med, hvis de kan det, og er det ikke inden for børnenes kompetence, så vil der være en del børn, der kan formidle sangens tekster via tegn.

Når vi tale om at lytte til sangene er der dels glæden ved at høre musikken, forsøget på at tilegne sig melodien og endelig teksten verbalt eller med tegn eller begge dele.

Dertil kommer bevægelsen, som jeg så brugt på en god og inspirerende måde på skolen, jeg besøgte. Der var bevægelser rundt i rummet med brug af hele kroppen, der var bevægelser med hænderne, der f.eks. skulle vise en fugl, der fløj.

Det næste afsnit har jeg "lånt" fra: Videnskab **dk** ¹

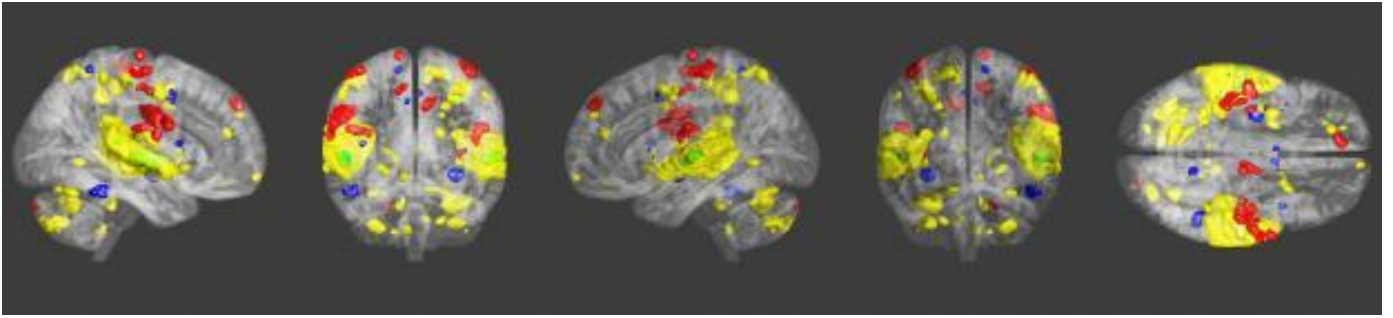
Sådan påvirker musik hjernen²

Finske forskere har udviklet en ny metode, der gør det muligt at undersøge, hvordan hjernen behandler mange forskellige aspekter ved musik, såsom rytme, tone og klang. Undersøgelsen viser, hvordan en række netværk i hjernen, inklusiv områder, der er ansvarlige for motorik, følelser og kreativitet, bliver aktiveret, når vi lytter til musik.

¹ Samt fra ph.d. Erik Christensen Folkeuniversitetet forelæsning 2014

² [Neuroimage](#). 2012 Feb 15;59(4):3677-89. doi: 10.1016/j.neuroimage.2011.11.019. Epub 2011 Nov 12.

[Alluri V](#)¹, [Toiviainen P](#), [Jääskeläinen JP](#), [Glerean E](#), [Sams M](#), [Brattico E](#).

Denne figur viser, at det at lytte til musik ikke bare aktiverer de auditive områder, men også store netværk i hele hjernen.

Der er rigtig meget ny viden omkring, hvordan musik påvirker os. Det er fint at have dette i baghovedet. Men det skulle også gerne fremgå af musikalske aktiviteter med børn, at det er en fantastisk måde at involvere dem - på mange forskellige plan.

Musik med børn der har CI (B. Petersen m.fl.)

Konkluderer, at børn der bruger CI kan profitere af musiktræning og have glæde af at deltage i musikaktiviteter. Musikken vil kunne støtte udvikling af at lytte, og på sigt støtte musikalsk, sproglig og kulturel udvikling hos denne gruppe børn.³

Professor, hjerneforsker og kontrabassist Peter Vuust, Århus fik i 2014, 52 millioner til at forske i musikkens påvirkning af hjernen.

Og endelig har Velux Fonden i 2015 har bevilget 7,9 millioner til to forskningsprojekter om musik og kommunikation med svært demensramte mennesker.

Børnesange med tegn⁴ er et enkelt og lækkert materiale, der gør det til en leg at udnytte børnenes forskellige sanser i forbindelse med sang, sprog givning og nået så enkelt som at skabe livsglæde. Indbindingen med spiralryk, gør det enkelt at arbejde med sangene.

I min optik vil disse sange også kunne danne grundlag for et godt samarbejde mellem hjem, institution og/eller skole.

Sangene indgår i Materialecentres gratis ordning. Så har du børn indenfor målgruppen, så få bestilt sangene, hvis du ikke skulle have dem.

Ærlig talt, sangene vil formentlig være en sand fornøjelse for mindre børn og deres pædagoger samt i sproggrupper eller for børn med andet sprog end dansk som første sprog.

Så selv om du ikke skulle kunne rekvirere sanghæfterne gratis, så synes jeg bestemt, at det er pengene værd at købe dem.

Jeg tror virkelig på, at musik har en fantastisk effekt ud over det rent opmuntrende og livgivende.

Så for mig er de omtalte sangbøger fra Materialecentret en gave til at stimulere hjernen, udforske lyttesansen, give støtte til visuel indlæring for dem, der måtte have brug for dette, enten med støttetegn eller blot de visuelt givende tegninger.

³ <http://www.hindawi.com/journals/np/2013/318521/> 2011

⁴

Børnesange med tegn
 Børnesange med tegn 2
 Børnesange med tegn 3
 Julesangbod med tegn
 Ungdomssange med tegn

P.S. det er snart jul, så man kunne jo starte med Julesangborg med tegn?

Og endelig når Center for Høretab forhåbentlig fortsætter deres tradition med Nordisk Konference hvert andet år, kunne man så forestille sig "Fokus på musik og hjernen???"

Birgitte Franck